

عنوان مقاله:

عوامل موثر در شکل گیری شخصیت و ساختار آن از دیدگاه امام خمینی

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های روان شناسی اسلامی، دوره 2، شماره 1 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

جعفر هوشیاری - دانش پژوه دکترای قرآن و روانشناسی و استاد همکار مجتمع آموزش عالی علوم انسانی جامعه المصطفی

محمدصادق شجاعی - استادیار پژوهشگاه بین المللی جامعه المصطفی العالمیه

حسین الهی - دانش پژوه کارشناسی ارشد روان شناسی شخصیت مجتمع آموزش عالی علوم انسانی جامعه المصطفی العالمیه

خلاصه مقاله:

پژوهش حاضر، با هدف بررسی عوامل موثر در شکل گیری شخصیت و ساختار آن در آثار و اندیشه های امام خمینی رحمه الله علیه به روش توصیفی- تحلیلی آن جام شد. برای دست یابی به اهداف پژوهش کتاب های شرح حدیث جنود عقل و جهل، شرح چهل حدیث، تعلیقه علی شرح فصوص الحکم و مصباح الانس، آداب الصلوه، سرالصلوه، انوارالهدایه فی التعلیقه علی الکفایه، طلب و اراده، صحیفه امام، شرح دعای سحر و تقریرات درس فلسفه امام خمینی مورد بررسی قرار گرفت. یافته های پژوهش نشان داد: الف) انسان موجودی دو ساحتی متشکل از نفس و بدن است و فطرت، عقل، جهل، قلب و اختیار اجزای تشکیل دهنده ی نفس هستند، فطرت؛ ساخت روانی اولیه ی نفس و پایه ی اصلی شکل گیری شخصیت است. قلب عنصر مرکزی فطرت می باشد و توجه به عالم غیب و طبیعت دو کارکرد آن هستند که تحت تاثیر عقل، جهل و اختیار، پایه ی سلامت و اختلال شخصیت می باشند. ب) کیفیت و کمیت به فعلیت رسیدن استعدادهای فطری تحت تاثیر عقل، جهل و اختیار، زمینه ی پیدایش شخصیت و تفاوت های فردی است، ج) اشتغالات مادی و نفسانی، توجه قلب به مادیات و استفاده ی نامطلوب از عقل و اختیار مهم ترین موانع فعلیت استعدادهای فطری و زمینه ی شکل گیری بیماری روانی و تیپ های ناسالم شخصیت هستند، د) در کنار وراثت و محیط، مهم ترین عامل شکل گیری شخصیت، اختیار انسان است که کیفیت و کمیت استفاده از آن در افراد متفاوت است، ه) خانواده به ویژه مادر نقش بسیار مهمی در شخصیت انسان دارد. کیفیت تعامل مادر با فرزند؛ کیفیت شیر دادن، حالات روحی مادر، حضور او در کنار کودک و ابراز محبت مهم ترین عوامل دخیل در شخصیت کودک هستند و جدایی کودک از مادر و افراط و تفریط در محبت، زمینه ی بسیاری از اختلالات روانی- رفتاری بشر است، و) بعد از خانواده، نقش تربیتی مدرسه، محیط آموزشی، مربی، محیط اجتماع، نوع حکومت و فرهنگی که بر جامعه حاکم است در تربیت و شخصیت افراد موثر می باشند. ز) ساختار شخصیت بر اساس مفهوم نفس و اجزای تشکیل دهنده ی آن تبیین شده است.

کلمات کلیدی:

شکل گیری شخصیت، ساختار شخصیت، شاکله، نفس، فطرت، امام خمینی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1013950>

